

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 14. X aastakäik

TEATAJA

15. juulil 1935

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:		Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lnhk. . .	kr. 30.00
Poolaastas .	» 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 » . . .	» 16.50
Välismaale .	» 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 » . . .	» 10.00
Poolaastas .	» 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel	

SISU: Kuidas võib väikekaupmees paremini teenida. Kaubandus-tööstuskoda pankade sektsiooni seisukoht laenuprotsendi alandamise asjas. Jõuallika osatähtsus tööstuse ratsionaalses mehhaniseerimises. Riigikohtu otsused maksustamise küsimusis. Äride register. Abieluvaranduse lahutuse lepingud. Majanduslikke teateid. Tolliteateid. Toiduainete turg. Vällibörsid. Kaubahindu Tallinna börsi kursisedelid.

Kuidas võib väikekaupmees paremini teenida.

II.

Kaupmehe seisukord oleneb väga suurel määral sellest, kas ta õigel ajal või hilja ostab sisse, kas ta kaupa muretseb ettevaatlikult väikestes hulkades või, lootes üldise olukorra paranemisele, muretseb kaupu suuremal hulgal. Sellest kõigest oleneb äri seisukord. Kaupmehe isiklik tublidus väljendub eelkõige kaupade sisseostus. Kuid ka siin on tarviline teada, mida teevad teised sama äriala kaupmehed, millal ja mil määral nemad teevad sisseoste ja kui suur on sisseostu ja läbimüügi protsendiline vahet. See sisseostu ja läbimüügi vahet on kaupmehele eriti tähtis selleks, et kooskõlastada maksu tähtaegu läbimüügist sissetulevate summadega. Ei tohi juhtuda, et kaupmees pikemat aega ostab rohkem sisse kui müüb.

Pikema aja jooksul, tehes kuu-käivate võrdlusi, selgub kaupmehele, mitu korda aastas või millise aja jooksul ta ladu käib ringi. Kui teataval ärialal ladu käib ringi, ütleme näiteks, neli korda aastas, siis tähendab see, et iga artikkel peab ootama keskmiselt kolm kuud enne

riiulil, kuni ta satub ostja kätte. Selle aja lühendamise läbi võib kaupmees ainult võita. Kauba laos seismine toob aina kahju, mis kaupmehe teenistust tuhandvalt vähendab. Laos seismist vähendab aga kauba sisseostu kohaldamine müügi vajadustele, kusjuures toetuspunktiks võivad olla jällegi teiste samasuguste äride kogemused kuu-käivate võrdluse teel.

Mitte vähe tähtsust ei oma kaupluses ka vajaline müüjate arv. Kaupmees peab terava silmaga jälgima, kas ostjaskonda suudetakse olemasoleva tööjõuga rahuldavalt teenida või tekib siin ootamisi, mis võiks põhjustada ostja mineku mujale. Rääkimata jõulude ja teiste pühade eelsest ajast, millal võib tulla toime mõne abijõu võtmisega, on tähtis selgitada, kui palju ostjaid suudab teataval ärialal üks müüja kuu jooksul rahuldada.

On tehtud kindlaks, et Saksamaal 1932. a. viies väikekaubanduse eriharus suutis üks müüja ostjaid teenida:

Toiduainete müügi alal	14.300
Delikatesskaupade müügi alal	10.000
Värvi- ja rohu-kaubanduses	12.000
Jalanõude äris	2.600
Portselaniäris	3.400

Kui kaupluses müüja suudab oma ärialal teada sama arvu ostjaid, siis võib temaga olla täiesti rahul. On see arv aga suurem kui ülal tähendatud, siis tekib küsimus, kas ei oleks vajadust ettevõtet laiendada.

Eriti suure tähtsusega on kaupmehele hoidlikkus kulude tegemisel. Igast kroonist, mis ostjalt tuleb äri kassasse, kuulub suurim osa kauba muretsejale, osa sellest läheb müüjale palgaks, osa majaomanikule kaupluse üüriks, tubli osa läheb maksuametile, midagi kulub ka reklaami, posti ja muudeks kuludeks. Ja mis siis veel jääb üle, see alles kuulub äriomanikule. Hoidlikkus kulude tegemisel, seda peab teadma iga kaupmees, on eelduseks, et aasta lõpul ka midagi võiakse teenida. Seepärast mõtelgu iga kaupmees järele, kus ta veel midagi võiks kokku hoida. Teisest küljest ei tohi aga liigne kokkuhoid saada äritegevusele kammitsaks. Siin annab jällegi kuu-käivete võrdlus teiste samasuguste äridega võimaluse jõuda selgusele, mil määral tuleks seda kokkuhoidu teostada, sest võrdlus näitab, kas teised ärid on teinud suuremaid kulusid ja kui suur protsent läbikäigust on nende poolt antud välja palkadeks, üüriks, reklaamiks, kütteks, valgustuseks jne.

Saksas uuriti 1932. a. nelja väikemüügiäri liigi kulusid, mis vahekorras läbimüügiga osutusid järgmisteks:

	Raadio-äri	Jalanõude kauplus	Klaasi- ja portsel.-kpl.	Naisete ja laste riided
	%	%	%	%
Üldkulud	34,5	24,2	35,7	27,0
Sellest tüür	4,4	4,3	5,7	5,2
Valgustus ja küte	1,6	0,9	1,6	—
Reklaam-vaateaken	1,9	1,7	1,1	1,3
Palgad ja omaniku tulud	15,2	9,9	17,0	11,4

Ülaltoodud tabelis on palgad ja omaniku tulud arvatud koos seepärast, et väikemüügiärides sageli palgaline tööjõud puudub.

Iga äriomanik on püüdnud viimaseil raskeil aastail oma kulusid tõmmata kokku. Saksas oli selle juures abiks riiklik kuratoorium, korraldades kuukäibe võrdlusi. Ärid, kes selle asutuse abi kasutasid, suutsid 1932. aastal oma kulusid

4% võrra rohkem kokku tõmmata kui need ettevõtted, mis kuratooriumi kaasabi ei kasutanud.

Saksa väikeäridele võimaldab osavõtt kuukäivate võrdlusest kuratooriumi kaudu oma ettevõtet juhtida teadlikult ning edukate tagajärgedega. Kuukäivate võrdlus võimaldab kaupmehele ka maksuametile teha selgeks, et ta läbikäik pole olnud suurem ega kulud väiksemad kui on deklareeritud, sest ta võib tuua tõenduseks teiste samasuguste äride läbikäigud ja kulud. Saksamaal on seda väga sageli arvestatud ja ettevõtete läbikäike säärestel kordadel pole suurendatud. Samuti on kuukäivate võrdlused suureks abiks panga krediidi hankimisel, kuna pank, võrreldes ettevõtte käivet teiste samalaadiliste omaga, võib kindla teadmisega ettevõttele lubada krediiti.

Ei tohi unustada, et kaubamuretseja krediit on kõige kallim krediit, mis pärast panga krediidi kasutamist võimaldab äridel oma kulusid veelgi tõmmata kokku. Vahe moodustab aga kaupmehe puhaskasu.

Paljud sajad ja tuhanded Saksa ärid on kuukäivate võrdluse tähtsusest saanud aru ja kasutavad seda võimalust selguse muretsemiseks oma seisukorra kohta. Algasid seda vähesed pesuärid, kuid nende arv tõusis kiiresti. Ärialade arv, millised kasutavad kuratooriumi kaasabi oma kuukäivate võrdluseks, on lühikese ajaga kasvanud väga suureks.

Andmete koostamine ja keskkohale saatmine on äärmiselt lihtne. Ettevõtte peab täitma küsimuste lehe üks kord kuus. Mingisuguseid kulusid talle selle läbi ei teki. Võrdlusest osavõtmisel on Saksas kulu vaid Rmk. 1.— kuus. Sageli kannab kulud ka ühelaadiliste ettevõtete ühing või selts. Küsimuste lehes antakse andmed äris tegutsevate inimeste arvu, käibe (läbikäigu), ostjate arvu, kuu jooksul sisseostetud kauba väärtuse ja üksikasjaliselt kõigi kulude kohta. Nii on see keskus loodud Saksas.

Ta arvutab läbi tuhanded ühelaadiliste ettevõtete vastused teataval ärialal ja saadab siis andmed ärile tagasi, näidates ära, kas käibe võrreldes teistega on läinud tagasi või on tõusnud, kas kulud on normaalsed või on need põhjendamatult suured jne.

Käesolevas kirjutuses võisime vaid lühidalt märkida kuukäivate võrdluse tähtsust. Kaupmeeste organisatsioonide ülesandeks jääb küsimust lähemalt kaaluda ja, kui sellekohase keskuse loomist peetakse meilgi otstarbekohaseks, siis asuda selle loomisele.

Kaubandus-tööstuskoja pankade sektsiooni seisukoht laenuprotsendi alandamise asjas.

Kaubandus-tööstuskoja I sektsiooni büroo oma koosolekul 12. juulil s. a. arutas Tartus asuvate kaubandus-tööstuslike organisatsioonide: Tartu Kaupmeeste Ühisuse, Tartu ringkonna Vabrikantide Ühisuse, Tartu Töösturite Keskühingu ja Tartu Kaupmeeste Seltsi ühist märgukirja laenuprotsentide alandamise küsimuses.

I sektsiooni büroo leiab, et Tartu kaupmeeste ja töösturite ühingu nõudmine — alandada laenuprotsent 5% peale aastas — ei ole teostatav.

Pankade laenuprotsent on viimaseil aastail tunduvalt langenud ning möödunud aasta oktoobrist on diskontoprotsendiks kõigis mõõduandvais pankades $6\frac{1}{2}\%$ aastas. Koos laenuprotsendi alanemisega ei ole aga vastavalt langenud hoiusummadel maksetavad protsendid, mille tõttu vahe deebet- ja krediidiprotsentide vahel on vähenenud järjekindlalt. 1927. aastal oli laenuprotsent kõigis Tallinna mõõduandvais pankades kõrgem tähtajaliste hoiusummade protsendist 4% võrra, nüüd on aga vahe kontokorrentlaenu ja tähtajaliste hoiusummade protsendi vahel 2%, kuna diskontoprotsendi ja tähtajaliste hoiusummade protsendi vahe on kõigest $1\frac{1}{2}$ aastaprotsenti. Inglismaal, kus laenuprotsent on madalaimad maailmas, on vahe harilike kaubavekslite diskontoprotsendi ja hoiusummade protsendi vahel 1— $2\frac{1}{2}\%$. Seega ei ole meil laenu- ja hoiuprotsendi vahe mitte suur. Vähenenud on tunduvalt ka vahe erapankade ja Eesti Panga laenuprotsendi vahel. 1928. aastal oli erapankade diskontoprotsent $3\frac{1}{2}\%$ aastas kõrgem Eesti Panga diskontoprotsendist, nüüd aga kõigest $1\frac{1}{2}\%$. Eesti Panga rediskontoprotsent erapankadele on nüüd 2% madalam erapankade diskontoprotsendist, kuna Eesti Panga kontokorrentprotsent pankadele on kõigest $\frac{1}{2}\%$ aastas madalam erapankade diskontoprotsendist ja 1% madalam erapankade kontokorrentlaenu protsendist, kuna 1928. aastal oli Eesti Panga kontokorrentprotsent $3\frac{1}{2}\%$ aastas madalam erapankade kontokorrentprotsendist.

On selge, et säärase vahetunde juures protsendimäärades on erapankade teenistus laenuoperatsioonidelt, mis on tähtsaimaks erapankade tegevusalaks, tunduvalt väiksem kui varem. Peab veel võtma arvesse, et mitmesugused asjaolud takistavad pankade tegevuse arendamist teistel aladel. Näiteks takistavad maksvad valuutakitsendused erapankade tegevust valuutaga kauplemise alal; väärtpaperite puudus aga — väärtpaperite-

ga kauplemist. Pankade teenistus on seepärast meil väike ja ei võimalda laenuprotsendi alandamist ilma vastava hoiuprotsendi alandamiseta. Hoiusummadel maksetava protsendi alandamist ei ole aga senine rahapakkumine veel mitte põhjustanud.

Mis puutub väiteisse, millega Tartu kaupmeeste ja töösturite organisatsioonid põhjendavad laenuprotsendi alandamise nõudmist, siis ei pea need paika.

Kõigepealt ei ole õige, et laenuprotsent oleks 1. jaanuarist 1935. a. uuesti tõusnud 8%-ni. Asjaolu, et 6. oktoobri 1933. a. seaduse maksvust, mille järgi laenuprotsendi ülemmääraks oli 7% aastas, ei pikendatud ja et 1. jaanuarist 1935. aastast on jälle laenuprotsendi ülemmääraks 8% aastas, ei avaldanud mingit mõju pankade laenuprotsendile. Diskontoprotsent pankades oli juba oktoobris 1934. a. langenud $6\frac{1}{2}\%$ peale aastas ja jäi sellele tasemele ka pärast 1. jaanuari 1935. a. 1932. aastal maksmapandud kokkuleppeprotsentide määra seadus on üks neid seadusi, mille eesmärgiks oli vähendada produktsiooni kulusid meie krooni püsimisel kulla-alusel. Kuna aga 1933. aasta juunis meil asetleitud krooni lahkumine kulla-aluselt andis tunduvalt suurema efekti produktsiooni kulude vähendamise mõttes, siis on nüüd majandusliku olukorra paranedes kokkuleppeprotsentide määra seadus kaotanud oma esialgse iseloomu ja omab nüüd liiakasuvõtmise vastu võitlemise seaduse iseloomu.

Väide, et meie tööstuslikud ja kaubanduslikud ettevõtted ei suuda praeguse laenuprotsendi taseme juures tegutseda võistlusvõimeliselt, ei leia tegelikus elus kinnitust. Vastupidi — kõik andmed näitavad, et meie majanduslik olukord on tunduvalt paranenud ning kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete läbikäigud suurenenud, mispärast neil ei puudu ka teenistusvõimalus. Riigivõim on oma korraldusega mitmeti soodustanud nii töösturite kui ka kaupmeeste tegevust. Kõrgete tollide ja sisseveotakistuste varjus on meie tööstus siseturul peaaegu monopolisti seisukorras, mispärast jutt välismaa võistlusest dumpinghindadega on alusetu. Ka meie kaupmeestel, kes saavad litsentse kaupade sisseveoks, ei peaks olema põhjust kaevata teenistuse puudumist. Üheks vähestest ärialadest, kus teenistus tõesti väike, on just pangandus, kuna läbikäigud ei ole niivõrra suurenenud, et see tasakaalustaks laenu- ja hoiu-

protsendi vahe vähenemise. Seda tõendab madal dividend, mida pangad maksid 1934. a. eest, kuna teistel aladel tegutsevate avalikult aru andvate ettevõtete 1934. a. tegevuse tulemused olid suuremalt jaolt paremad.

Jõuallika osatähtsus tööstuse ratsionaalses mehhaniseerimises.

13. juunil esines Tallinna Metallitööstur-Meistrite Ühingu tehnilise toimkonna abiesimees G. Villems ühingu referaatkoosolekul ettekandega jõuallika osatähtsusest tööstuse mehhaniseerimises, milles ta avaldas järgmisi mõtteid:

Kodumaa tööstuse toodangu järjest suureneva leviku põhjuseks viimasel ajal on ühest küljest valmistatavate toodete vastavus kvaliteedilt ja hinnalt siseturu nõudeile, teisest küljest aga ka riigivõimu toetus kaitsetollide näol. Kuid tööstureil tuleb siseturul võistelda ka omavahel ning selles võistluses võidab vaid see, kes on suutnud oma tooteid pakkuda vastavalt tarvitaja erinõudeile. Võistlusvõimelisuse saavutamiseks iga tootja, kes soovib järjekindlalt tegutseda, peab üha rohkem ja rohkem tähelepanu pöörama sellele, kuidas toota parimat kvaliteeti madalaima hinnaga.

Kuna igasuguste toodete hind sõltub peamiselt kahest tähtsast tegurist — materjaali hinnast ja tootmiskuludest — siis on iga tootja ülesanne kogu oma energia rakendada nende kahe teguri vähendamisele.

Mis puutub materjaali hinnasse, siis on see sõltuv peamiselt maailmaturu hindadest (erandid välja arvatud), kuid seevastu tootmiskulud on suurus, mida on võimalik vähendada vaid teatud tootmise ratsionaalse mehhaniseerimisega.

Tööstusettevõtte tootmiskulude allaviimise juures ratsionaalse mehhaniseerimise abil on üheks tähtsaks teguriks mehaanilise jõu saavutamise minimaalsete kuludega.

Selle teguri vaatluse alla võtmisel püüame selgitada, mis on seni sel alal tehtud tootjate eneste poolt, kui ka seda, milliseid soodustusi on pakutud tootjatele sel alal peamiselt Tallinnas kui ühes suurimas omatööstuse keskuses.

Tallinna linna piirides asetsevad ettevõtted, nii suured kui ka väikesed, jagunevad oma mehaanilise jõu saamise järgi peamiselt kolme liiki:

1. Tallinna linna elektrijaama jõu tarvitajad.
2. Riikliku Ellamaa elektrijaama jõu tarvitajad.
3. Oma jõujaamade omanikud.

Mis puutub meie laenuprotsendi tasemesse, võrreldes välismaaga, siis ei ole sellase iseloomuga laenu, nagu seda on enamik meie pangalaene, paljudes teistes riikides ka mitte odavamad.

Esimesse ja teise liiki kuuluvad peamiselt kesk-, väike- ja käsitööstused, kuna kolmandasse liiki peamiselt suurtööstused.

Kõigepealt vaatleme, millistel tingimustel pakub T. I. elektrijaam energiat tarvitajaile tööstureile päevaajal.

Valgustuseks: ühe tariifi arvestaja järgi 25 snt. kvrt.

Töötuse otstarbeks: kui kuutarvitus on alla 2000 kvrt. — 15 snt. kvrt., kui kuutarvitus on üle 2000 kvrt. — 14 snt., ja üle 95.000 kvrt. — 5,5 snt. kvrt.

Sellest nähtub, kõigepealt, et iga tööstus peab maksma kahe tariifi järgi, seega omama kaks mõõtjat, nimelt valgustus- ja tööstusvoolu tarvituste jaoks.

Üldiselt on aga enamik Tallinna piirides asuvaist tööstusist alla 2000 kvrt. tarvitajad, seega neile, s. o. peamiselt kesk-, väike- ja käsitööstustele, suurim hinnasoodustus osaks ei lange.

Seega võib ütelda, et peaaegu kõik, vaid üksiku erandiga, kesk-, väike- ja käsitööstused maksavad linnale 15 snt. pro kvrt. tööstusliku voolu eest.

Mis puutub ülejäänud osasse tariifist, kus pakutakse üle 2000 kvrt. tarvitajale juba soodsamat hinda, siis näib, et ka see hind ei ole vastuvõetav, sest vastasel korral ei asutaks tööstused oma jõujaamu.

Ja tõepoolest vastavaid kalkulatsioone tehes selgub, et juba tööstusel, mille kuutarvitus on 1000 kvrt. ja üle selle, tasub ehitada oma jõujaama. Nimelt ongi seda arvestatud ja on seatud üles oma jõujaama jaoks puugaasimootoreid 15—300 h. j., mille juures tarvituskulud on vaid 2—5 snt. pro kvrt. Seega osutub Tallinna linna elektrijaama vool, eriti seal, kus on võimalik kasutada mõnd teist jõuallikat, enam mugavuse küsimuseks, mille eest võib maksa kuni 300% kõrgemat hinda. Ja seda hinda maksavad peaaegu kõik kesk-, väike- ja käsitööstusettevõtted Tallinnas, kusjuures linna voolu tarvitamine on tingitud peamiselt sellest, et ettevõtted on võrdlemisi piiratud ruumidega ja asu-

vad rajoonides, kus jõujaamade ülesseadmine on keeldud sumdmäärusega.

Kui vaatleme Tallinna elektriijaama aruanet, siis näeme, et kogu linna elektriijaama voolu produktioonist tarvitavad tööstused 58,02% tööstuslikuks otstarbeks, pealeselle veel valgustusvool à 25 snt. kv., ja seda 1525 tarvitajat-tööstust.

	1933/34. aastast tarvitajate arv	Kvt. arv	%
valgustus . . .	33542	4532818,31	39 98
tööstus	1525	6577421,79	58,02
uul. valgustus .			2,00

Et aga Tallinna linna elektriijaama tariifid on kõrged, seda näitab kujukalt see, et viimasel ajal seal, kus vähegi võimalik, asutatakse isiklike ja kollektiivseid jõujaamu või minnakse üle riikliku Ellamaa elektriijaama voolu tarvitamisele, kuna järjest suurenev võistlus sunnib peale tootmiskulude vähendamise.

Samal ajal, kui Tallinna linna elektriijaama tööstusvoolu tariifid osutuvad tööstustele mittevastuvõtetaivaks, propageerib jaam odava eritariifiga voolu majapidamiseks.

Jääb küsitavaks, kumb on meie üldmajandusele ja ka Tallinna linna elektriijaamale kasulik, kas soodustada Tallinnas eritariifidega üksikmajapidamisi või meie tööstusettevõtteid. Siinjuures võiks tuua näitena, et nikeldamistööstuses nikkelvannis veesoojendus maksab 15 snt. kv., kuna kodus majapidamises samasugune veesoojendamine ükskõik milliseks otstarbeks maksab 8—9 snt. kv.

Metallitööstuses keevitamine maksab 15 snt. kv., kuna sama võimsusega keeduplaadi ehk boileri tarvitamine kodus majapidamises maksab vaid 8—6,3 snt. kv.

Miks aga linna elektriijaam oma produktiooni suurte hinnaalandustega ja erikuludega, nagu kuulutused ja nõuandebüroo ülalpidamine, suunab majapidamistesse, mitte aga tööstusse, jääb arusaamatuks.

Et jõuda selgusele, milliseid elektriaparaate kodus majapidamises võidakas tarvitada, kasutades erisoodustusi, pöördusime järelepärimisega nõuandebüroo poole.

Sealt selgus:

	Võime vattides	Kvt. sentides	Aparaadi hind
triikraud . . .	400—500	10—9	Kr. 7—7,5
veekeetjad . .	500—700	9—7,9	„ 8,5—16.—
keeduplaadid.	700—1200	7,9—6,7	„ 6,5—65.—
boilerid	1000—1200	7—6,7	kuni Kr. 300.—

peale nimetatute veel küttekolded lisakütteks jne.

Selles tabelis loeteldud aparaatidest valmis-

tatakse kodumaal ainult osalt triikraudu, kuna teised aparaadid on peamiselt importkaup.

Seejuures on märkimisväärne, et just selle, kodumaal valmistatud, aparaadi kasutamine (10—9 snt. kv.) on kallim kui välismaalt sisvevetavate aparaatide oma, näiteks boileri oma (7—6,7 snt. kv.).

Elektriijaama tarvitajaid oli 1933/1934. a.:

	Tarvitajate arv	Müüdud kvt.	Ühe tarvitaja kohta keskm. kuus kv.
valgustus	33542	ca 4.500.000	11,5
tööstus	1525	ca 6.600.000	358,0
majapidamine	382	ca 100.000	26,2

Siit näeme, et kuus tarvitab keskmiselt kõige rohkem voolu tööstus, kuna valgustusvool annab linnale küll rohkem sissetulekut.

Kui oletada, et elektriijaam on oma sihiks seadnud selle, et vähemalt pooled senised valgustusvoolu tarvitajad hakkaksid majapidamisvoolu tarvitajaks, kasutades seejuures kaht välismaal toodetud elektriaparaati, mille hinnaks võtame keskmiselt Kr. 10.—, saaksime järgmise pildi:

17.000 tarvitajat à 2.10	Kr. 340.000.—
17.000 uut mõõtjat à Kr. 30	„ 510.000.—
Lisamaterjaalid à Kr. 1.—	„ 17.000.—

Kokku: Kr. 867.000.—

See oleks summa, mis peaks minema välismaale selleks, et aga elektriijaam võiks müüa majapidamisvoolu.

Kokkuvõetult võib ütelda, et Tallinna linna elektriijaam pole midagi teinud selleks, et aidata kaasa meie arenevale tööstusele. Seevastu oma seniste tariifidega, mis küll näitavad vaid tööstusvoolu tarvitajale madalaid hindu, aga seejuures kvantitatiivselt on liig suurte tarvitusnormidega, millisteni küünivad vaid üksikud tööstused, on linn teatud määral soodustatud monopolisti seisukohta kasutades võtnud voolu eest hinda, mis tööstusel on raske kanda.

Seega on linna elektriijaam meie arvates rohkem kaotanud kui võitnud, kui võtame arvesse neid tööstusvoolu tarvitajaid, kes on läinud üle kas oma jõujaama kasutamisele, riikliku Ellamaa jõujaama voolu tarvitamisele või kasutavad koguni muid jõuallikaid.

Arvud näitavad, et viimaste aastate jooksul ülesseatud puugaasimootoriga töötava 5 jõujaama võimsus moodustab juba 15% Tallinna linna elektriijaama poolt 1933/34. aastal tööstusile antud energiast — seejuures nende jõujaamade omanikud-tööstused polegi esmajärgulised voolu tarvitajad.

Kui arvestada kõiki tööstusliku voolu tarvitajaid, kes ei ole linna elektriijaama tööstusliku

voolu alatised tarvitajad, siis võib suurema ek-simisetä ütelda, et elektri jaam on lasknud oma senise tegevusega käest minna suure tarvitajate ringkonna, on seega jätnud müümata ca 6.600.000 kvat., s. o. niisama palju kui on müüdnud 1933/34. tegevusaastal, millise müügi hind, arvestades minimaalset tariifi, moodustab juba aukartust-aratava summa.

Seejuures linna voolu tarvitamisest loobujaid tuleb järjest juure; on asutamisel rida oma jõu-jaamu, ka Ellamaa tööstusvoolu tarvitajate ring-kond näitab alatist juurekasvu.

Seda peaks linna elektri jaam arvestama. Kuid seevastu propageeritakse eriti majandus-voolu tarvitamist, sellega seoses välislooteid, ar-vestamata valuutat, mis seega voolab välismaale,

arvestamata seda, kas see on rahvale majan-duslikult otstarbekohane või mitte.

Tallinna linna elektri jaam peaks siiski leid-ma võimaluse Tallinnas asuvaile järjest arene-vaile tööstusile, peamiselt kesk-, väike- ja käsi-tööstusile, tulla vastu. Selleks muudetagu ta-riife, vähendades voolu hinda niivõrra, et see vool tõeliselt tööstusile osutuks kättesaadavaks.

Tuldagu tööstusile vastu ka selles, et antaks tööstusile valgustusvoolu sama tariifiga kui tööstusvoolu, nagu seda teeb Ellamaa jõujaam.

Sellega tõuseks vaid tööstusvoolu tarvitus ja ühtlasi vabaneksid tööstustes olevad valgustus-voolu mõõtjad, millega hoitaks kokku 1525 mõõtja pealt a Kr. 30.—, s. o. Kr. 45.750.— vä-lisvaluutas, sest neid mõõtjaid võib anda val-gustusvoolu tarvitajatele kasutada.

Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimusis.

Riigikohus administratiivosakonnas 1935. a. maikuu 21. päeval Tallinnas arutas avalikul koh-tuistungil maksudevalitsuse direktori kaebust maksupeakomitee otsuse peale 3. maist 1934. a. N. N. 11931. a. puhaskasumaksu asjas.

Maksupeakomitee arutas 3. mail 1934. a. N. N. kaebust Tallinna-Harju ärimaksukomisjoni otsuse peale 15. augustist 1933. a. 1931. a. pu-haskasumaksu asjas ja, arvesse võtnud, et kuna vastulause sisaldas eneses vaidluse äri raamatute tagasilükkamise õiguse vastu ja et kui vastu-lause väidete kohta seisukoha võtmiseks oli tar-viline äri raamatuid uuesti vaadelda, siis oleks tulnud maksjalt nõuda nende raamatute uuesti esitamist ja otsuse motiivides ära tähendada, mis põhjustel vastulause väited on vastuvõeta-vad või mitte, sest vastulausumine MKS järgi ei ole kaebeaste, vaid esialgse maksustamisto-imingu järk, mille sihiks on vigu ja ebatäpsusi parandada, otsustas vastulause kohta 15. aug. 1933. a. tehtud otsuse tühistada ja toimetuse saata tagasi asja uuesti otsustamiseks.

Riigikohtule antud kaebuses maksudevalitsuse direktor palub tühistada maksupeakomitee otsu-se ja asja saata samale peakomiteele uueks ot-sustamiseks, seletades, et ärimaksukomisjon ole-vat tunnistanud N. äri raamatud maksustatava kasu kindlaksmääramiseks puudulikeks. Vastu-lauses N. palunud ainult kasuprotsenti alan-dada, mida komisjon ka teinud. Äri raamatute uuesti läbivaatamiseks komisjoni määramist ei olevat olnud vaja ja kaebaja ei olevat palunudki nende läbivaatamist. Maksupeakomitee arvami-ne, et ärimaksukomisjon oleks pidanud ise nõud-ma äri raamatute uuesti esitamist, ei olevat koos-

kõlas OMS § 559. Maksupeakomitee võinud MKS § 80 põhjal ise lasta äri raamatuid eksper-tidel uuesti läbi vaadata. Vastulause kohta teh-tud otsuse tühistamiseks ja asja uuesti otsusta-miseks saatmiseks puudunud maksupeakomiteel seaduslik alus.

Asja arutanud ja prokuröri arvamise kuula-nud, riigikohus leiab: Vastulauses on N. N. küll seletanud, et tal tegelikult materjalide ladu polevat olnud ja selle tõttu ei olevat olnud ka laoraamatuid. Sellega N. on nähtavasti tahtnud ütelda, et tema raamatupidamise puudulikuks tunnistamine ärimaksukomisjoni poolt pole põh-jendatud. Kuid raamatute uuesti läbivaatamist N. vastulauses pole palunud, vaid on ainult pa-lunud alandada kasuprotsenti. Kasuprotsent on ka alandatud 5 pealt 3,5 peale. Kuna äri ra-aamatud olid juba komisjoni poolt läbi vaadatud ja kasu kindlaksmääramiseks puudulikeks tun-nistatud, ja kuna raamatute uuesti läbivaatamist ei olnud palutud, siis ärimaksukomisjonil puu-dus küllaldane põhjus oma algatusel nõuda ra-aamatute esitamist ja neid veel kord läbi vaa-data. Kui aga maksupeakomitee leidis N. äri-raamatute uuesti läbivaatamise vajaliseks, siis ta oleks võinud seda ise lasta teha MKS § 88 alu-sel ja korras, kuid tal puudus alus toimetust komisjonile saata tagasi asja uuesti otsustami-seks, nagu maksudevalitsuse direktor õigesti se-letab.

Eeltoodud põhjuste adm. k. k. § 21 ja 22 p. 2 põhjal riigikohus otsustas maksupeakomitee otsuse 3. maist 1934. a. tühistada ja asja saata maksupeakomiteele uueks otsustamiseks.

Äride register

juunikuu esimesel poolel.

(Järg.)

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

9. August Leevold, Tartu, Puiestee 18, kivitööstus.
10. H. Marlei, Tallinn, Jõe 10, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Helmi Marlei.
11. Michela Ko, Tallinn, V. Posti 8, kindatööstus.
12. Loo Jahu- ja saeveski H. Mossa, Kolga v., Loo as., ärip. Hermann Mossa.
13. Rosalie Mõök, Kasaritsa v., segakauplus.
14. S. Niilman, Tallinn, Sitsi 14, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Salme Niilman.
15. Aliide Onton, Tallinn, S. Raevala 20, toiduainete kauplus.
16. Värvimistööstus „Livo“ H. Ottas, Tallinn, Merepuiestee 13, ärip. Herbert Ottas.
17. M. Paju, Jõhvi, Toila jaam, toiduainete kauplus, ärip. Miili Paju.
18. Pudu- ja riidekauplus M. Pitkjaan, Nõmme, S. Pärnu mnt. 67, ärip. Marfa Pitkjaan.
19. Helene Press, Tallinn, Girgensoni 14, toiduainete kauplus.
20. A. Puhkan, Kohila v., toiduainete kauplus, ärip. August Puhkan.
21. Priido Raba, „M-me Auguste“, Tallinn, Müürivahe 11, moe- ja kingaäri.
22. Puuhoop P. Ratkovsky, Kopli, Vene-Balti teh., ärip. Paul Ratkovsky.
23. V. Reinthal, Tallinn, Kuninga 1, koloniaalkauplus, ärip. Verner Reinthal.
24. Heinrich Remmelgas, Tallinn, Kuke 8—6-a, pudukauba müük autost.
25. M. Rikko, Tallinn, Villardi 15, toiduainete kauplus, ärip. Marie Rikko.
26. Amalie Roos, Tallinn, Endla 47, toiduainete- ja piimakauplus.
27. Margarethe Sander, Tartu, Tiigi 23, toiduainete kauplus.
28. Anna Sarepere, Tallinn, Lai 20, toiduainete kauplus.
29. Lucie Sarv, Tallinn, Lai 4, tubakakauplus.
30. „Aleksander Sunni“, Tallinn, S. Pärnu mnt. 30, pudu-, kirjutusmaterjaali ja mänguasjadekauplus, ärip. Helene Sunni.
31. Felix Säärman, Tallinn, Uus 22, liha- ja vorstikauplus.
32. Ann Timm, Tallinn, Endla 44, pudukauplus.
33. Mikkel Veldemann, Tallinn, Maakri 20—4, veokauplus (jalgrattaosade ja pudukauba müük autost).
34. Julius Vilippus, Tallinn, Koidu 114, toiduainete- ja piimakauplus.
35. Aleksander Vinkel, Tallinn, Katusepapi 10—7, segakauplus.
2. August Böckler, Rakvere, Näituse 11, toiduainete kauplus.
3. Jakob Jooneratas, Tallinn, Jakobi 27—2, pesutööstus.
4. Riigiviinakauplus L. Kruusmägi, Keina v., Keina k., ärip. Leena Kruusmägi, prokurist Siim Kruusmägi.
5. Agentuur „Estanil“, Kursell ja Raudsep, Tallinn, Vana Posti 6, välisfirmade esindused, täisühing, täisosanikud Klaus Kursell ja Otto Raudsep, osakapital Kr. 2000.—.
6. Leena Kurvits, Pärnu, Supeluse 19, söögisaal.
7. Arnold Lello, Järve v., koloniaalkauplus.
8. Richard Lemendik, Maidla v., Oandu as., segakauplus.
9. E. Lepik & Ko., taimekaitsevahendite büroo, Tartu, Raadi mõis, usaldusühing, täisomanik Elmar Lepik, osakapital Kr. 400.—.
10. Kalakauplus Alfred Mensas, Haapsalu, Aleksandri 16.
11. Karl Mesilane, Tallinn, V. Ameerika 29, lihakauplus.
12. H. Midri, Pärnu, Uus Sauga 17, savitööstus, ärip. Hans Midri.
13. Marie Männi, Maidla v., Savala k., segakauplus.
14. Vilhelmine Männik, Tallinn, S. Juhkentali 48, toiduainete kauplus.
15. Gustav Nikopensiuse pagariäri, Peri v., Põlva al.
16. Eduard Ollmann, Polli v., jahuveski.
17. Pudu- ja pesukauplus „Elida“, L. Polešuk, Tallinn, S. Pärnu mnt. 30, pudu- ja pesukauplus, ärip. Lidia Polešuk, prokurist Aleksander Polešuk.
18. Jüri Prinkfeldt, V.-Vändra v., segakauplus.
19. O.-Ü. Raadio-Elektrotehnika Tehas (RET), Tallinn, S. Karja 9, raadio- ja elektritarvete valmistamine ja müümine. Juhatusel liikmed Hans Vörk, Friedrich Olbrei, Julius Anton, Karl Reinmann ja Reinhold Savong, tööstuse direktor Hans Vörk, põhikapital Kr. 35.000.—.
20. Võtsiveski J. Ragul, Orajõe v., Kura k., jahu- ja saeveski, ärip. Johan Ragul.
21. Rajavaht, Tallinn, Liivalaia 53, leivatööstus, ärip. August Rajavaht.
22. Agnes Rammo, Mõisaküla, Kiikre tn., toiduainete kauplus.
23. Riina Raudsepp, Jõõpre v., Mõisaküla, segakauplus.
24. Georg Rehekam pff, Kuressaare, Tolli 11, metsatööstus.
25. Johannes Reichardt, Tallinn, S. Pärnu mnt. 16, vanakraamikauplus.
26. J. Reiljan, Põlgaste v., Sõniste as., segakauplus, ärip. Juhan Reiljan.
27. Herta Reiman, Tallinn, Laadapl. 183, saapakauplus.
28. Moeateljee „Anja“, Anna Riibak, Tallinn, Müürivahe 17—3.
29. Johannes Romet, Tallinn, Pikk 41, juuksetööstus.

Juunikuu teisel poolel

registreeritud firmad:

1. Adoberg, J., Mäksa v., viljakauplus, ärip. Jaan Adoberg.

30. Lisette Roos, Tallinn, Laadaplats 83, riide- ja segakauplus.
31. Elfriede Roosi, Tallinn, Polgu 3, pudu-kauplus.
32. Kohtla-Järve apteek, prov. P. Rosenberg, Jarva v., ärip Paul Rosenberg.
33. Restoraan „Mustla“, Anna Rotberg, Mustla al.
34. Arnold Roth, Kilingi metstk., metsa üles-raiumine.
35. Jaan Rubli, Tallinn, Suurtüki 2-a, toidu-ainetekauplus.
36. Marie Rutopõld, Tallinn, Vaksali pst. 2, toiduainetekauplus.
37. Hotell-restoraan „Eeriku“ Paul Saar, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 20.
38. Herbert Saaremets, Vaabina v., segakauplus.
39. Saarmann, Haapsalu, Jaama 7, toidu-ainetekauplus, ärip. Hulda Saarmann.
40. Jaan Saharijas, Tsooru v., segakaup- lus.
41. Selma Saks, Pärnu, Rääma 5, toidu-ainetekauplus.
42. Ella Sarnet, Laiuse v., Sootaga, eine- laud.
43. Ekaterina Savtšenko, Rapla al., koloniaalkauplus.
44. Marie Schaefer, Tallinn, Paldiski mnt. 15, kübaratööstus.
45. Marta šelomova, Tallinn, S. Tartu 89, toiduainetekauplus.
46. Mehaanika-rauatöökoda „Meteor“, V. See- berg, Kuressaare, Lossi ja Raua t. nurgal 7, ärip. Voldemar Seeberg.
47. Jahuveski Ernst Sepp, Kapu v., Koeru.
48. Oskar Sepp, Saare v., Kose as., talu- rahvatarvetekauplus.
49. Alfred Sikk, Misso v. Sikselli k., jahu- veski.
50. Evald Sirk, Pärnu, Riia mnt. 181, sega- kauplus.
51. Lydia Sirvinsky, Pärnu, Riia 6 ja Aia 9, toiduainetekauplused.
52. Aleksander Sokk, Misso v., telliskivi- tööstus.
53. Liina Soobardi viinakauplus, Muhu Suur vald, Viira k.
54. Ernst Stackelberg, Mäetaguse v., Pagari as., piiritusevabrik.
55. Kasti- ja puukiutööstus „Standard“, E. Strandmann, Tallinn, Siimoni 1, kasti- ja puukiutööstus, ärip. Ernest Strandmann.
56. V. Sturm, Nõmme, Kitsas 4—1, ehitus- tööd, ärip. Voldemar Sturm.
57. Kustas Suga, Tallinn, Lai 20, toidu- ainete- ja piimakauplus.
58. Rebekka Sule, Raasiku v., pagariäri.
59. J. Susik, Jõhvi, Narva mnt. 1, pagari- äri, ärip. Jaan Susik.
60. Natalie Suurevälja, Võlla v., sega- kauplus.
61. Sohvi Suurväli, Erastvere v., Kanepi al., pagariäri.
62. Vassili Sõsojev, Viru-Jakobi, õllepood.
63. Aleksander Taltsi metsaäri, Laik- saare v., Laulaste k., metsaga kauplemine ja metsa ülestöötamine.
64. A. Talv, Aleksandri v., segakauplus, ärip. August Talv.
65. Johannes Tambik, Tapa, Jaama 1, li- hakauplus.
66. Elmar Tamm, Tallinn, Liivalaia 46, kel- lade ja metallasjade kauplus.
67. J. Tamm, Pärnu, Tallinna mnt. 6, jala- nõudekauplus, ärip. Juuli Tamm.
68. L. Tamverk'i savitööstus, Haapsalu, Võnnu 25, ärip. Leena Tamverk.
69. Lyyli Tann, Hiiu-Kärdla, Põllu 5, raa- matu- ja kirjutusmaterjaalikauplus.
70. Pansion A. Tarassov, Haapsalu, Suur- Lossi 28, ärip. Abram Tarassov.
71. Aleksander Teder, Kirna v., metsa- tööstus.
72. Viktor Teder, Valga, Mäe 13, toiduai- netekauplus.
73. Kristjan Teearu, Abja v., Paluoja al., vorstitööstus ja lihakauplus.
74. Ernst Tekkel, Mõisaküla, restoraan- võorastemaja.
75. Linda Tetlov, Rakvere, Narva 1, toidu- ainetekauplus.
76. Talurahvatarvetekauplus E. Tiivas, Jär- vakandi v., ärip. Emilla Tiivas.
77. J. Timpon, Võisiku v., Leie k., segakaup- lus, ärip. Jaak Timpon.
78. O. Tobreluts, Veriora v., jahuveski, ärip. Oskar Tobreluts.
79. Martha Tombach, Rakvere, Pikk 45, toiduainetekauplus.
80. Jüri Tomingas, Kõpu metstk., metsa- tööstus.
81. Johan Tomson, Jõgeveste v., talurahva- tarvetekauplus ühes riigiviina müümisega.
82. Arnold Toodu, Jäärja metstk., metsa- tööstus.
83. Eduard Traska, Koeru, pagariäri.
84. Liina Trees, Tallinn, Koidu 21, toidu- ainetekauplus.
85. Joh Treffner, Laatre v., Laatre as., ja- huveski, ärip. Johan Treffner.
86. A. Treimann, Tallinn, Uus-Tatari 10, toiduainete- ja piimakauplus.
87. Aino Treufeldt, Tallinn, Kollane 7, koloniaalkauplus.
88. Edgar Truskam, Tallinn, Liiva 11, lihakauplus.
89. Juhan Uibopuu, Kõlleste v., segakaup- lus ühes riigiviina ja piirituse müügiga.
90. Elisabeth Umalas, Pärnu, Rääma 46, toiduainetekauplus.
91. Ferdinand Uster, Tallinn, Alberti 21—1, kosmeetika-, kirjutusmaterjaali- ja riidevärvikauplus (müük autost).
92. Juhan Uustalu, Jõhvi al., Toila jaam, toiduainetekauplus.
93. Leonhard Uustalu, Rägavere v., Kant- küla k., segakauplus.
94. V. Vaasa, Koiola v., segakauplus, ärip. Viktor Vaasa.
95. Anna Valdemar, Rakvere, Tallinna 71, toiduainetekauplus.
96. August Valk, Kolga v., Kolga as., jahu- veski.
97. Hilda Vallik, Rakvere, Tallinna 66, li- hakauplus.

98. E. Vannari, Tallinn, Lembitu 4—2, kleidiõmblustöökoda, ärip. Elisabeth Vannari.
99. Johan Vei, Kolu metsk., metsa ülesraimine.
100. Lydia Veiken, Koiola v., Taevaskoja jaam, segakauplus.
101. Peeter Vesbergi segakauplus, Kihelkonna v., Üru k.
102. Eduard Vessendorf, Tallinn, Koidu 84, lihakauplus.
103. Ed. Vigel, Pineli v., sae- ja jahuveski, ärip. Eduard Vigel.
104. Johannes Viiberg, Tallinn, Telliskivi 50, toiduainete- ja piimakaupluse.
105. Konstantin Vikat, Kehra, Anija v., toiduainetekauplus.
106. M. Viks, Tallinn, Lembitu 25, pagariäri ja -tööstus.
107. Helmi Villo, Rakvere, Poska pst. 1, koloniaalkauplus.
108. Puu- ja aiaviljakaupluse L. Vinogradov, Pärnu, Pühavaimu 18, ärip. Ludmilla Vinogradov.
109. J. Viss, Rõuge v., segakauplus, ärip. Julius Viss.
110. Erna Visso, Tallinn, V. Kompassi 18, toiduainetekauplus.
111. Lubjatööstus Eimar Õigus, Tamsalu.
112. Eduard Õunapuu, Lihula, söögisaal ja lihakauplus.

Registreeritud muudatused :

1. Anna Annusbergi toiduainetekauplus asub Pärnus, V. Sepa 3 (varem S. Jõe 25).
2. Viktor Anton'i kirjutusmaterjaali- ja mänguasjadekauplus asub Tallinnas, Koidu 11 (varem Paldiski mnt. 10).
3. Emma Arroso jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Gonsiori 19, toiduainetekaupluse.
4. Eestimaa Kinnitus-Aktsiaselts „Eka“, Tallinn, prokurist Ernst Stackelberg surma läbi lahkunud.
5. Boris Filaretov jätkab äritegevust, avades Pärnus, Brackmann'i 14, metsamaterjallide ostu sisemaal ja müügi sise- ja välismaale, firma all „Boris K. Filaretov“.
6. Jalaõude aktsiaselts „Globus“, Tallinn, lahkunud juhatause liikmed Leo Sepp ja Karl Kornel, juhatause liikmeiks valitud Voldemar Evald ja Johan Rumberg; Voldemar Virro prokuura kustunud.
7. Aktsiaselts „Aleksi Gorbatsjev ja Ko“, Tallinn, lahkunud juhatause liige Ksenia Gorbatsjev, juhatause liikmeiks valiti Vassili Blinov.
8. Evald Härm jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kodu 7, toiduainetekaupluse.
9. Konstantin (Konstantini p.) Jaik'i kirjutusmaterjaali- ja pudukauplus asub Tartus Aleksandri 7 (varem Aleksandri 24-a).
10. Olga Kuurmann on avanud teise toiduainetekaupluse Tallinnas, Oskari 37 (peab edasi kauplust Falkpargi 22-a).
11. Helene Leikopi, Tallinn, Magasini 16, toiduainetekauplus, perekonnanimeks abielludes on Valsberg ning ühes sellega firmaks „Helene Valsberg“.
12. Dipl. ins. O. Lossmann & Ko., Tallinn, Soo 22, isoleertoruvabrik, täisühing, lahkunud täisosanik Linda Jürgens, täisosanikuna juure tulnud August Lossmann.
13. Eesti Mehaanilise Puutööstuse Aktsiaselts A. M. Luther, Tallinn, juhatause liikmeks on valitud Konrad Mauritz ja juh. liikme kandidaadiks Wolf Irshchick; prokurist Robert Böttkeri volitused kustunud.
14. Marie Naano toiduainete- ja majandustarvetekauplus asub Tallinnas, Imanta 31 (varem Magasini 9).
15. Narva Kalevi Manufaktuuri Osühisus, endine parun A. L. Stieglitz'i kalevivabrik, Narva, surma läbi lahkunud juhatause liige Rudolf Peltzer, juhatause liikmeks valiti Anna Marie Peltzer.
16. Narva Linaketramise Manufaktuuri Ühisus, end. parun A. L. Stieglitz'i Linavabrik, Tallinn, lahkunud juhatause liikmed Konstantin Grooten ja Rudolf Rosenblatt, juhatause liikmeiks valiti Johan Krug, Valdemar Simsvart ja Villem Reinok.
17. Osühisus Noor-Eesti Kirjastus, Tartu, lahkunud juhatause liige Artur Maaser, juhatause liikmeks valiti Jüri Piroja. Juhatause liikme Karl Michelson'i uueks nimeks on Kaarel Melso.
18. Kurt Norrmann'i toiduainetekauplus asub Pärnus, Jannseni 31 (varem Martna 14).
19. Jaan Nõmm'e saapapealsetetööstus asub Tallinnas, V. Pärnu 21—9 (varem V. Pärnu 15).
20. August Onton jätkab äritegevust, avades Kohtla vallas, Kohtla raudteejaama juures, kartuli- ja metsamaterjallikaupluse.
21. Aktsiaselts „Osa“, Tallinn, lahkunud juhatause liige Heinrich Rosenrot, juhatause liikmeks valiti Lydia-Henriete Schönberg.
22. Marie Reimann on avanud turbamüügi Tallinnas, Jakobsoni 34 (V. Kalamaja 28 turbamüüki peab edasi).
23. Alviine Rimmelgas jätkab äritegevust, avades Rakveres, Pikk 1, pagari- ja kondiitriäri ning pagaritööstuse ja Tallinna 23 pagariäri.
24. Aktsiaselts A. Rosenvald ja Ko., Tartu, lahkunud liige Therese Uibopuu, juhatause liikmeks valiti Frieda Rosenvald.
25. Marie Selter jätkab äritegevust, avades Audru vallas „Doberanis“ kohvikku ühes alkoholsete jookide müügiga.
26. Jüri Sepp jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Lembitu 8-a, lihakaupluse.
27. Valter Steding'i apteek asub Audru vallas (varem Pärnus, Riia 15).
28. Evdokim Stepanov jätkab äritegevust, avades Kunda alevis lihakaupluse.
29. Eduard Talvik'u trüükoda asub Tallinnas, Vaksali pst. 2 (varem Tatari 4).
30. „F. Müller“ Pärnu, Pikk 19, kastitööstus, äripidaja Sooja Timonovi perekonnanimeks on abiellumise läbi Tolmatševa. Firmaks „Esimene Pärnu kastitehas Sooja Tolmatševa“.
31. Jakob Tulbach jätkab äritegevust, avades Petseris, Vabaduse 18, pagari- ja kondiitriäri ning Petseris, Turupl. 3, pagariäri.
32. Oskar Waldson, Tallinn, mehaaniline jalaõudetööstus ja jalaõudekauplused, prokuura antud Richard Valdson'ile.

33. Alfred Veidenthal'i naha- ja kingsepatarvetekauplus asub Tallinnas, S. Pärnu mnt. 16 (varem S. Pärnu mnt. 59).
34. Erna Veske segakauplus asub Rääpinas (varem Otepääl).
35. Irmgard Viedas'e lihakauplus asub Nõmmel, Kaubamaja 8 (varem Näituse 11).
21. Erich Rosenthal, Viljandi, Lossi 19, moeäri, ja Viljandi, Side 18, toiduainetekauplus.
22. Richard Rosenthal, Antsla al., Veski 3, pagari- ja kondiitriäri.
23. Restoraan „Mustla“, Märt Rotberg, Mustla al.
24. Ella Rubart, Tallinn, Lai 26, pesumaja.
25. M. J. Sarapuu, Tallinn, Vaestekooli 25, toiduainetekauplus, ärip. Marie Sarapuu.
26. P. Sari, Suure-Kõpu metsk., metsatööstus, ärip. Peeter Sari.
27. Johan Sirk, Pärnu, Riia 181, segakauplus.
28. Peeter Sirvinsky, Pärnu, Aia 9, toiduainetekauplus.
29. A. Starkov, Tallinn, Raekojapl. 13, pruugitud raadioaparaatide, grammofonide ja plaatide kauplus, äripidaja Aleksander Starkov.
30. Rudolf Talts, Tallinn, V. Ameerika 29, lihakauplus.
31. Anna Tamberg, Riisipere v., Nissi alevik, koloniaalkauplus.
32. Jaan Tamm, Pärnu, Tallinna mnt. 6, jalanoodekauplus.
33. Martin Tats, Loobu metsk., metsatööstus.
34. Hugo Tempel, Säreveere v., Põikva k., metsatööstus.
35. Richard Tint, Tallinn, J. Vilmsi 37, elusloomade ost ja müük.
36. Olga Tkatchenko, Tallinn, Terase 16, juuksetööstus.
37. Heinrich Uulberg, Anija v., Kehra, toiduainetekauplus.
38. Juula Uusland, Sinalepa v., Parila as., segakauplus.
39. J. Vain, Kõo v., Võhma al., telliskivide ja põllutorude tehas, ärip. Jüri Vain.
40. Kasti- ja puukiütööstus „Standard“ Vold. Vain, Tallinn, Siimoni 1, kasti- ja puukiütööstus, ärip. Voldemar Vain.
41. Jakob Veiderpass, Aaspere v., Loobu metsk., metsatööstus.
42. Priidu Viiand, Sutlepa v., elusloomade ülesost.
43. Mihkel Viita, Pärnu, Ilvese 2, toiduainetekauplus.
44. Marie Vikerberg, Pärnu, Riia 57, toiduainetekauplus.
45. Alma Väljaots, Tallinn, Kauba 3, liha-kauplus.
46. Marie Öunpuu, Tallinn, Tondi 50, toiduainetekauplus.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Miina Adamson-Liiv, Pärnu-Jakobi, segakauplus.
2. E. Apfelbaum ja Ko, Tallinn, Suur-Raevalla 34, saeveski.
3. M. Birkmann, Viljandi, Pärnu mnt. 11, toiduainetekauplus, ärip. Maali Birkmann.
4. Susanna Braun, Tallinn, Gonsiori 19, toiduainetekauplus.
5. Alfred Ellram, Võhmata v., Järva-Jaani, toiduainetekauplus.
6. Roman Florell, Tallinn, Falkpargi 8—3, juhulike asjade müük.
7. Anna Jooneratas, Tallinn, Jakobi 27—2, meeste ja naiste pesu tööstus.
8. N. Kiviberg, Tallinn, S. Tartu mnt. 74, lihakauplus, ärip. Nikolai Kiviberg.
9. R. Kleemkul, Tallinn, Öle 41—1, higilapidetööstus, ärip. Richard Kleemkul.
10. J. Lubi, Viljandi, Vaksali 34, toiduainetekauplus, äripidaja Jaan Lubi.
11. Harald Madiberg, Rakvere, Tallinna 31, seemnekauplus.
12. Rudolf Ohu, Ravila v., talurahvatarvete-kauplus.
13. Tõnis Oja, Hackenschmidt'i villakraasimise ja ketramise tööstuse rentnik, Tartu, Kaluri 1—7, villakraasimine ja ketrus.
14. S. Oro, Tallinn, Laadaplats 216, jalanõudekauplus, ärip. Sinaida Oro.
15. Thomas Pakane, Jõhvi al., Narva mnt. 53, toiduainetekauplus.
16. Hilda Pralits, Tallinn, S. Juhkentali 48, toiduainetekauplus.
17. J. Raudsepp, Jõõpre v., Mõisa küla, pudukauplus, ärip. Johan Raudsepp.
18. Metallivalamis- ja mehaanikatööstus T. Rebane, Tallinn, Endla 51—4, ärip. Tomas Rebane.
19. Erich Reimann, Tallinn, Jakobsoni 34, turbamüük.
20. Gustav Remmelgas, Rakvere, Piikk 1, pagariäri.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Kubbo, Heinrich-August ja abik. Hilja	10. XI 34	R. T. lisa nr. 35. 7. V 35	Pärnus, Rütüli 47.
Anvelt, Johannes ja abik. Helene.	18. II 35	„	Türil, Viljandi uul. 56.
Tamberg, Jaan ja abik. Ida	18. III 35	„	Vao vald, Kurtnal.
Naau, Johannes ja abik. Ida-Rosalie.	18. II 35	„	Virumaal, Kalvi v.

Majanduslikke teateid.

Kaubandus-tööstuskoda ei poolda laevade kinnistuse büroo asutamist.

Veeteede valitsuse poolt on töötatud välja laevakinnistuse seaduse muutmise seadus, mis senises, 1924. a., seaduses näeb ette tähtsaimad muudatused, et :

1) Kõik eesti laevad üle 20 br.-reg.-tn. sunduslikult kinnistatakse. 2) Laevade kinnistamine eraldataks Tallinna-Haapsalu rahukogu kinnistuse osakonna alt, viies selle veeteede valitsuse alla, kus luua omaette laevade kinnistuse büroo kahe juristi ja vastava personaaliga.

Kaubandus-tööstuskoda, kuhu kava saadeti seisukoha võtmiseks, asus kummagi muudatuse suhtes täiesti eitavale seisukohale, leides, et senine kord laevade kinnistamise asjus on küllalt hea ja praktiline ega ole vajadust kõikide laevade kinnistamiseks, samuti ka iseseisva kinnistuse büroo loomiseks. See tooks vaid asjata kulusid ja sekeldusi, iseäranis vähemate laevade omanikele. Praktiliselt on tähtis, et kinnistatud oleksid vaid need laevad, millele tahetakse teha hüpooteegid, ning et praegune seadus, mis pandi maksma 1924. a. ning jätab kinnistamise vabaks, lahendab asja täiesti rahuldavalt. Koda tahab näha muudatust vaid

kinnistatud laevade areteerimise ja müügi korras, et väikeste osade võlgade eest läheks müügile vaid osa, mitte aga laev.

Koja seisukohad saadeti ka kohtuministeeriumi, kus sama küsimus oli arutamisel mõni aasta tagasi asjaomaste ringkondade ja notarite osavõtul ning kus samuti asuti eitavale seisukohale praeguse kava muutmise suhtes.

Kaubandus-tööstuskoda märgukiri siseministrile Eesti-Rootsi vahelise ühenduse kohta.

Ühenduses välismaa reisijate ja ekskursioonide passi tasude tõstmisega esitas Kaubandus-tööstuskoda märgukirja siseministrile, milles palutakse see korraldus muuta ära Rootsi suhtes ning siin panna maksma samad kergendused, mis Soome sõitudel. Märgukirjas juhitakse tähelepanu sellele, et liikumine Eesti ja Rootsi vahel on muutumas elavaks tänava Eesti laevadega loodud hõlpsama ja tihedama ühenduse tõttu. Rootsist tuleb võrdlemisi rohkem ekskursante ja suvitajaid Eestisse, jäädes siia harilikult pikemaks ajaks. Oleks loomulik, et vastastikkuse alusel ka Eesti tunneks rohkem huvi Rootsi kui naabermaa vastu, mistõttu ei oleks

Eesti Panga nädala-aruanne

30. juunil 1935. a.

AKTIVA	PASSIVA
1. Kattevara:	1. Põhikapital 5.000.000,00
kuld: rahas ja kangides 32.795.587,83	2. Tagavarakapital 536.252,43
välisraha 1.617.799,31	3. Jooksvad kohustused:
2. Vahetusraha 3.439.245,17	a) pangatähed liikvel . . . . . 33.993.494,—
3. Sisevekslid:	b) jooksvad arved:
kaubavekslid 5.616.873,12	valitsuse 10.587.688,30
põllumajandusl. 982.116,05	pankade 8.900.009,58
metsatööstusl. 22.073,97	teised 2.577.017,99
4. Laenud:	4. Muud passivad 6.644.958,31
valitsusele 12.736,79	
teistele *) 4.103.236,37	
5. Kinnis- ja vallasvara 2.338.103,07	
6. Muud aktivad 19.311.648,95	
<u>70.239.420,61</u>	<u>70.239.420,61</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 59,27%.

Juhatus.

*) Selles summas vab val. poolt garanteeritud laene Kr. 1.901.173,86.

õige siin teha suuremate passimaksudega talkisusi, võrreldes näiteks sõitudega Soome. Eesti turistid kulutavad Rootsi sõidul võrdlemisi vähe valuutat, nii et maksubilansi suhtes siin liikumine on ka majanduslikult soodus.

Palutakse astuda samme riigivamema ja valitsuse ees, et liikumine Eesti-Rootsi vahel korraldataks samuti soodustatud tingimustel.

Põllumajanduse näitused Eestis k. a.

Käesoleval aastal peetakse Eestis järgmised põllumajanduse näitused:

Maakondliku ulatusega: Narvas — 24.—26. aug., Tallinnas — 6.—9. sept., Märjamaal — 31. aug. — 1. sept. ja Võrus — 14.—15. sept.

Kohaliku ulatusega näitused: Kadrinas — 1. sept., Iisakus — 24. ja 25. aug. Koerus — 17.—18. aug., Tapal — 24.—26. aug., Kosel — 31. aug. kuni 1. sept., Kihelkonnas — 24.—25. aug., Kilingi-Nõmmel — 24.—25. aug., Enges — 21.—22. sept., Põltsamaal — 7.—8. sept., Tartus — 30. aug. — 2. sept., Otepääl — 17.—18. aug., Palal — 24.—25. aug., Valgas — 24.—26. aug.

Kokku 4 maakondliku ja 13 kohaliku ulatusega näitust.

Ülemaalist näitust ehk messi k. a. Eestis ei korraldata.

Kaubavahetus Eesti ja Läti vahel.

Juuniku jooksul on Lätisse saadetud kaupu kokku 86 vag. 960 tn., selle hulgas värskeid kalu 20 vag. 153 tn., tsementi 18 vag. 275 tn., segakaupa 12 vag. 7 tn., vana rauda 11 vag. 168 tn., põlevkiviõli 6 vag. 103 tn., bituumenõli 6 vag. 93 tn., bensiini 3 vag. 35 tn. ja muid kaupu üksikud vagunid. Samal ajal on Lätist saadud kokku 38 vag. 179 tn. kaupu, selle hulgas segakaupa 18 vag. 25 tn., lina 7 vag. 69 tn., bensiini 3 vag. 28 tn., parkimiseksrakhti 2 vag. 20 tn. ja teisi kaupu üksikud vagunid.

Kaubavahetus N. Venega juunikuus 1935.

Eestist on N. Venesse läinud kaupu 128 vag. 81 tn., peamiselt elussigu, 1656 tk. 110 vag.; üle-

jäänud on muu kaup (vasikanahad, tallanahk, segakaup). Sama aja jooksul on N. Venest kaupu saadud 154 vag. 2441 tn., nendest suuremal arvul soola, 55 vag. 975 tn., malmi, 25 vag. 414 tn., superfosfaati, 15 vag. 258 tn., kaoliini, 12 vag. 198 tn. ja muid kaupu üksikute vagunite viisi.

Mustrinäitus Pilseni kaubandus-tööstuskojas.

Pilseni kaubandus-tööstuskoda Tšehhoslovakkias korraldab kestvalt oma ruumides Pilseni rajooni saaduste mustrinäitust. Teatame sellest eesti äriinimestele selleks, et asjast huvitatud isikud, kel Pilsenis on äriasju õiendada, võiksid külastada ka mainitud näitust.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 347.

9. juulil 1935. a.

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks, et tolli-inspeksioonidel tuleb võtta ette bensiini-, bensooli- ja petrooleumiladudes kontrollimisi ja leitud puudujääkidelt maksude sissenõudmisi 2 korda aastas — 1. IV-ks ja 1. X-ks, ja ladude lõpetamise juhtumel. Tungivatele tarvidustel võib inspektori loal võtta ette kontrollimisi ka väljaspool neid tähtpäevi.

Kontrollimisjuhtumite piiramine ülaltähendatud vähestele tähtpäevadele on mõeldud selleks, et lihtsustada tolliinspeksioonide asjaajamist. Bensiin, bensool ja petrooleum on kaubad, milliste juures puudujäägid tekivad täiesti loomulikult, sest need kaubad kahanevad ajajooksul auramise teel. Kuigi need puudujäägid tekivad võrdlemisi kiiresti ja järkjärgult, ei ole otstarbekohane võtta ette sagedasi mõõtmisi puudujääkide kindlakstegemiseks, kuna väikestelt puudujääkidelt maksude sissenõudmine toob enesega kaasa üleliigset tööd ja on tülikas ka kaubakäsitajatele. Kui aga tekib tungiv tarvidus ladusid kontrollida, siis ei ole see keeldud.

Toiduainete turg.

11. VII London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg sh.	
Northern Manitoba . . . . . sh.	28/9
Rosario Santa Fe . . . . . "	—
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg	
Good Canadian . . . . . sh.	13/3
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg sh.	6/—
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh.	7/9

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten . . . . . £	84/—
Tows, Soviet . . . . . "	86/—

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri . . . . . sh.	98/—102/—
Daani . . . . . "	102/—
Hollandi . . . . . "	97/—
Eesti . . . . . "	88/—
Rootsi . . . . . "	98/—
Poola . . . . . "	86/—

Munad — 120 tk. = 15½ lbs.

Eesti . . . . . sh.	7/3—
---------------------	------

Või.		10. VII. Suhkur, cwt. (50 kg)	
6. VII. Manchesteris		Toores	sh. 4/3—4/5—
Eesti	sh. 81/—	Hollandi	" —
Läti punane	" 82/—	Belgia	" —
Rootsi	" 89/—	Tšehhi	" —
Daani	" 98/—	Poola	" —
Uus-Meremaa finest	" 90/—		
first	" —		
Hamburg.		Riis, Burmah II, 50 kg eest Rmk.	—
Nisu.		Või.	
Sisemaa, 50 kg eest	Rmk. —	5. VII. Berliin	
Manitoba I, cif 100 kg eest term. fl.	5.12	Saksa Markenbutter . . . Rmk.	130.—
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. "	5.15	" feine Molkereibutter . . "	127.—
Hard Winter, cif 100 kg eest	" —	" Molkereibutter	123.—
La Plata, cif " " " " " Rmk.	—	Landbutter	118.—
		Kochbutter	110.—
Rukis.		Eesti	" —
La Plata, Hamburgis 50 kg eest	Rmk. 2.60	Läti punane	" —
" Amsterdamis	" 2.55		
Kaerad.			
Sisemaa, 50 kg eest loco	—		

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	27. VI	28. VI	29. VI	1. VII	2. VII	3. VII	4. VII	6. VII	8. VII	9. VII	10. VII
Frank	74.54	74.51	74.51	74.51	74.44	74.41	74.79	74.71	74.85	74.91	74.82
Dollar	4.9406	4.9418	4.9437	4.9431	4.9412	4.9381	4.9443	4.9506	4.9643	4.9831	4.9587
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905
Saksa mark	12.225	12.220	12.220	12.215	12.210	12.215	12.267	12.260	12.295	12.315	12.290
Soome mark	226.87	226.87	226.63	226.75	226.75	226.75	226.87	226.93	226.93	226.93	226.93
Floriin	7.2450	7.2375	7.2350	7.2375	7.2325	7.2350	7.27	7.2625	7.28	7.29	7.2775
Liira	59.59	59.59	59.62	59.59	59.53	59.53	59.78	59.81	60.—	60.31	60.18
Helveetsia fr.	15.070	15.067	15.067	15.057	15.047	15.047	15.122	15.105	15.137	15.45	15.117
Tšehhosl. kr.	117.75	117.75	117.75	117.75	117.75	117.87	118.37	118.25	118.68	118.62	118.37
Belga	29.227	29.190	29.200	29.200	29.200	29.195	29.300	29.320	29.370	29.415	29.365
Silling	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18	26.18
Slott	26.06	26.06	26.06	26.06	26.03	26.—	26.12	26.12	26.18	26.18	26.18
Pengo	27.78	27.75	27.75	27.75	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50
Latt	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—
Litt	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.50	29.50	29.25
Tšerv.	5.673	5.669	5.671	5.667	5.667	5.666	5.663	5.690	5.688	5.688	5.699
Eesti kroon	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	31 ¹ / ₄	31	31 ¹ / ₄	31 ¹ / ₄	31	31	31	30 ¹¹ / ₁₆	30 ⁷ / ₁₅	30 ³ / ₄	31 ¹ / ₈
Plaat. p/unts	141 ¹ / ₂ d.	141 ³ / ₂ d.									
Kuld p/unts			141 ⁴ / ₂ d.	141 ³¹ / ₁ d.	141 ⁷ d.	141 ⁶ d.	140 ¹¹ d.	141 sh.	140 ⁹ d.	140 ⁷ d.	140 ¹¹ d.
	B E R L I N										
	27. VI	28. VI	29. VI	1. VII	2. VII	3. VII	4. VII	6. VII	8. VII	9. VII	10. VII
Naelsterling		12.23	12.23	12.23	12.215	12.22	12.275	12.28	12.295	12.305	12.29
Frank		16.41	16.41	16.41	16.41	16.42	16.425	16.425	16.425	16.43	16.43
Dollar		2.474	2.472	2.473	2.472	2.474	2.482	2.481	2.478	2.476	2.478
Rootsi kroon		63.05	63.05	63.06	62.98	63.—	63.28	63.30	63.38	63.43	63.35
Daani kroon		54.59	54.59	54.60	54.53	54.55	54.80	54.81	54.89	54.93	54.87
Norra kroon		61.45	61.45	61.46	61.38	61.41	61.68	61.70	61.78	61.83	61.76
Soome mark		5.39	5.39	5.39	5.385	5.385	5.41	5.41	5.42	5.425	5.42
Floriin		168.84	168.88	168.94	168.89	168.93	168.88	169.05	168.95	168.91	168.91
Liira		20.44	20.44	20.44	20.44	20.44	20.44	20.52	20.52	20.52	20.52
Helveetsia fr.		81.14	81.16	81.18	81.17	81.19	81.20	81.21	81.21	81.25	81.25
Belga		41.925	41.925	41.925	41.925	41.925	41.925	41.925	41.925	41.925	41.925
Latt		81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr.		68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50
Litt		41.65	41.65	41.65	41.65	41.67	41.69	41.68	41.68	41.69	41.69

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

		Kroonid.		Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.			Heeringad, Šoti „Matties“ II s. tünn	—
Püülijahu:			„ „ „Matfulls“	37.00—42.00
Rukkipüüli patent (à 50 kg.).	100 kg.	—	„ Islandi, o/ü. Kalandus 1/1	22.00—26.00
„ harilik	„	22.—	„ „ „ „ 1/2	—
„ III sort	„	—	Liha, sea, I sort	1 kg. 0.25—0.40
„Eesti Parem“ saiajahu	„	30.—	Liha, looma, I sort	0.27—0.40
„Kalev“	„	26.—	Õlikoogid, linaseemne	100 kg. —
„Kungla“	„	24.—	„ päevalille	—
„Sampo“	„	21.—	„ puuvilla	—
Manna	„	32.—	„ palmi	—
Granular	„	27.—	Sojatangud	—
Saiajahu poolsõre	„	30.—	Nisukliid	—
„ sõre	„	31.—	Maapähklikoogid	—
			Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr. 0.49.50—0.62.25
			„ „ Mitkal „	0.36.50—0.47.50
			Linahindade noteerimise komisjon noteeris 28. VI 1935 järgmise lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):	
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki	100 kg.	14.20—15.—	Lina, ristna R	Petseri- ja Mujal Võrumaal Eestis 135 133
rukkipüüli	„	21.00—22.00	hoffsdreiband HD	126 124
nisu, pehme —	„	—	dreiband D	117 115
sõre	„	21.00—32.—	ordinäärdreiband OD	106 104
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg.	0.28	liivi-ordinäärdreiband LOD	95 93
			takupraak H	83 81
			Ehitustakk	
A/S. Rotermanni teh. Jahud: rukki	100 kg.	14.60	Tendents: selgusetu.	
„ „ püüli	„	22.—	Takud, Codilla I	1 kg 0.95
„ nisu, pehme — sõre	„	18.00—31.00	„ „ II	„ 0.83
Nisu, Eesti	„	13.00—14.—	„ ehituse	„ 0.15
„ külvi, suvi „Rubin“	„	—	Linaseemned, külvi, 95%, baas, ...	—
Rukis, Eesti, ...	„	12.50—13.—	Kivisüsi, auru, Yorkshire, 2 korda pestud	1000 kg 27.50
Kaerad, toidu, Eesti	„	7.00—7.50	„ auru, Newcastle	„ 25.50
Odrad, õlle, Eesti	„	—	„ sepa	„ 27.50
„ toidu, Eesti	„	8.50—9.—	Koks, kütte	—
Herned, pelusid, külvi	„	—	„ gaasi, Tallinna gaasivabr.	„ 50.—
Riis, Burma II	„	45.—	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	„ 8.30
Kartulid, söögi	„	2.20—2.70	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	„ 8.—
„ piirituse	„	—	Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg. 4.60 (v. 5.—)
„ vabriku	„	2.00—2.10	Raskeõli „ „ „	„ 7.25 (v. 5.—)
Kartulitärklis „Supérieur“	„	19.00—21.—	Estobituumen A. B. C (gudrong) tünnid br.	„ 8.75
Siirup, kartuli 42%	„	24.—26.—	„ „ D. E. (pigi) „ „ „	„ 8.75
Glükoos	„	24.—	Katuselakk, ...	„ 9.25
Margariin, kodumaa	„	60.00—70.—	Fenolaat, tünnides, netto	„ 4.75 (v. 5.—)
Kaseiin, Eesti, toores	„	—	Karbolineum „Estokarbolineum“	„
Juust, „schweitsi“, kodumaa	1 kg.	1.20	A. B. netto	„ 10.75—9.75
Kakao, Hollandi	„	2.00—2.60	„Estokarbolineum“ C, netto	„ 7.75
„ Eesti	„	2.00—2.30	Raualakk, tünnides, netto	„ 16.75 (v. 8.—)
Kohy, Rio, Santos jne.	„	4.35—5.—	Imbutusõli A, netto, tünnides	„ —
„ Kesk-Ameerika sordid	„	6.50—7.50	„ B „ „ „	„ —
Tee, laht., oransh Pekoe, Tseilon	„	5.50—6.—	„ C „ „ „	„ 5.25
Tee, laht., oransh Pekoe, Java	„	5.00—5.50	Tolmuõli	100 kg. —
Suhkur, peenike, valge, ...	100 kg	43.75—44.—	Asfaltmastiks, netto, tünnides	„ 5.25
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun			„ emulsioon	„ 9.25
„ Irboska ja Narva	„	2.50		
Sool, lahtine, Saksa	„	2.50		
„ „ Inglise	„	2.50		
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	35.00—37.00			
„ „ „Matfulls“ tünn	37.00—39.00			
„ „ „Fulls“ . . . . . tünn	—			
„ „ Šoti „Spent“	—			
„ „ „Matties“ I s.	33.00—37.00			

	Kroonid.
Viljapuu-karbolineum, netto . . .	ltr. 0.30
Autobensiin	0.26
Diiselmootor-nafta	1kg. 0.10
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	" 0.11
" -nafta	" 0.10
Raud, sordi	100 kg. 14.00
" latt	" 14.00
" vits	" 19.00
" plekk	" 18.50—27.00
" plekk, tsingitud	" 29.00—34.00
" talad	" 13.00
Teras, nikkel	" —
" vedru	" 25.00
" tööriistade	" —
" valu	" 25.00
" talla, ree	" —
Inglitina	" 480.00—490.00
Seatina	" 34.00—36.00
Vaskplekk, punane	" 140.—220.—
" valge	" 130.—170.—
Tsinkplekk	" 65.00—70.00
Masinaõli, poola	" 18.00
Mootoriõli, poola	" 35.00—50.00
Autoõli, poola	" 37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	44.75
Linaseemneõli	100 kg 64.00—65.00
Värnits	" 66.00—67.00
Tsilindriõli, Ameerika	" 27.00—50.00
Nafta, Ameerika	" 9.50—10.50
" Poola	" 9.50—10.50
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 10.25—11.25
" Ameerika "	" 10.25—11.25
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. I. netto	0.26
O/Ü. Eesti Kiviõli bensin, Estolin	
tsistern fr. Tall., ühes teede-	
maks.	" 33.50—36.00
Bensiin, I s. välisbensiin	" 0.28
Pesuosoda, kodumaa	100 kg 9.50—10.00
Seebikivi	" 33.00—36.00
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	" 0.45—0.48
" tinavalge, ...	" 0.75—0.76
" ooker, "	" 0.19—0.25
Superfosfaat 18—200/0	kott —
Segafosfaat 22—230/0	" —
Kaalisool 400/0	" —
Salpeeter, tšiiili 160/0	" —
Lubisalpeeter	" —
Lubiammoonsalpeeter 20,60/0	" —
Väävelhapu ammoniaak 300/0	" —
Fosforiit, eesti 25—270/0	" —
Nitrofoska	" —
Paber, rotatsiooni	100 kg. 23.20
Tsement, Portland, Kunda,	
pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt	6.45
Kriit, toores	100 kg. 4.25—4.50
" pestud	" 4.25—4.50
Kivitorv	" 14.00—23.00
Puutorv	" 15.00—17.00
Kips, jahvatatud	" 15.00
" krohvimise	" 32.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk. 33.00—35.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	" 33.00—35.00
Tulitikud, originaalkast	(5000 toosi) 125.—
Tallanahk, eesti nahast	1 kg. 1.85—2.20
Tallanahk, Ameerika, I s.	" 2.30—2.35
" " II s.	" 2.15—2.25

	Kroonid.
Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats	Tallinn.
Palgid: kuusk ja mänd Nar-	
vas ja Pärnus	thm. kr. —
Pakud, kuuse	10.—
" kase	—
" lepa I sort	—
" " II	—
Saetud materjal, plangud + 25% laudu	
" kuusk u/s	23.—
" " IV s	19.—
" mänd u/s	25.—
" " IV s	21.—
Kastilauad	38.00—40.00
Paberipuu	r.-m. —
Toepuu	5.—
Tendents: vaikne.	

Liverpooli börs. 2. VII.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
 ingl. pennides (d) loko 6.89
 juuli 6.50, okt. 6.19, dets. 6.10.

Peekonsigade hindadeks on 1.—6. VII 1935.
 Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.63	0.58	0.52	} siseturu hinnad
55—59,5 " }	0.58	0.54	0.48	
72,5—75 " }				
50—54,5 " }	0.54	0.50	0.47	
75,5—80 " }				

Kanamunad. Tendents: vaikne

Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris 28. VII järgmised kanamunade hinnad: 1 kg eksportmune hind franko kogumispunkt Kr. 0,36, koos juuremaksuga 1 kg eksportmune hind franko kogumispunkt kr. 0,45 kg, mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures	kr. 0,225 kümme
55 " " " " " "	" 0,245 "
60 " " " " " "	" 0,270 "
1 kg siseturu mune	Kr. —, mis vastab: "
üle 50 gr. raskuste munade juures	Kr. 0,26 kümme
üle 40 " " " " " "	" 0,220 "

Või. Tendents: vaiksem.

I s. 1 kg kr. 1.04, mis tulnud sisse 22.—28. VI 1935. a.

Lina Prahid.

Tallinn — Gent	1016 kg. sh —
" — Dundee	" " " "

Puumaterjalid. Standard

Tallinn — London	sh 32/— netto
" — Hull	" " 33/6 brutto
" — Southampton	" " 40/—
" — Manchester	" " 40/—
" — Grangemouth	" " 28/6
" — Belfast	" " 45/—
" — Dundee	" " 29/—
" — Antwerpen	" " 35/—
" — Gent	" " 35/—
" — Rotterdam	" hfl. 12.50
" — Amsterdam	" " 13.50

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg. rmk. 18.—30.—
" — London	1016 kg. sh 17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg. rkr. 11.—30.—
" — Stettin, või, ...	tünn rmk. 1.50
" — London	" " sh. 2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 29. VI 1935. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt.	Viimane divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad	Kroonides	
1927. a. 7% välislaen (dollarites) . . . . . \$	1000	—	—	3600	3700		
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksm. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	66	68		
Majand.-min. rahandus- osakonna pantkirjad:							
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	62	—		
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	64	—		
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	66	68		
Pikalaeu Panga:							
pantk. (20 a.) 7%	1000	—	—	1000	—		
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—		
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—		
Eesti Maapanga:							
8% pantk. (6 s.)	100	—	—	100	102		
6% " (3 s.)	100	—	—	100	—		
6% " (1 ja 5 s.)	100	—	—	95	—		
6% " (2 s.)	100	—	—	95	—		
4% " (4 s.)	100	—	—	—	—		
Asunduskapitali 4% võla- kirjad	100	—	—	90	—		
6% Eesti Hüpototeegi Panga pantlehed	100	—	—	94	95		
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	96	96	97		
Tall. Immoilpank rbl.	100	—	—	3.	3.25		
Aktsiad:							
Eesti Panga	50	8%	—	63	66		
Pärnu Krediitpanga	50	—	—	—	—		
A.-s. „Port-Kunda“	50	—	—	—	—		
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—		
" „Fr. Krull“	50	—	—	—	—		
" „Massoprodukt“	50	—	—	—	—		
" „Saku õlevabr.“	50	—	—	—	—		
" „Türi paberi- ja puu- papiFabr.“	50	—	—	—	—		
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—		
" „Põhja Kinnit.-selts“	50	—	—	—	—		
" „Eestimaa Trüki- koda“	50	3%	—	—	—		
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—		
" „Balti puuvilla ket- ramise ja kudumise vab- rik.“	50	—	—	—	—		
Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	6%	—	—	—		
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s. „Volta“	50	—	—	—	—		
A.-s. „Sindi Tekstiilvab- rikute Ühisuse“ ajuti- sed tunnistused	50	—	—	—	—		
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	—	—	—	—		
Eesti kindlustus-aktsias. „Polaris“	50	—	—	—	—		
Piirituse puhastamise vab- rikute o/üh.	500	3%	—	—	—		
A.-s. „Siegel“							

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		5. VII 1935	6. VII 1935	8. VII 1935	9. VII 1935	10. VII 1935	11. VII 1935
New- York 1 dollar	T. O. M.	— 3.66 3.74	— 3.66 3.74	— 3.65 3.73	— 3.64 3.72	— 3.64 3.72	— 3.65 3.73
London 1 nael- sterl.	T. O. M.	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35
Berliin 100 s. riigim.	T. O. M.	— 143.50 147.—	— 143.50 147.—	— 143.50 147.—	— 143.50 147.—	— 143.50 147.—	— 143.50 147.—
Helsingi 100 soo- me m.	T. O. M.	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10
Stokholm 100 root- si kr.	T. O. M.	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60
Kopenh. 100 daa- ni kr.	T. O. M.	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05
Oslo 100 nor- ra kr.	T. O. M.	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15
Pariis 100 prants. fr.	T. O. M.	— 24.20 24.50	— 24.20 24.50	— 24.20 24.50	— 24.15 24.45	— 24.15 24.45	— 24.20 24.50
Amsterd. 100 flo- riini	T. O. M.	— 249.10 252.10	— 249.25 252.25	— 249.30 252.30	— 248.70 251.70	— 248.70 251.70	— 248.85 251.85
Riia 100 latti	T. O. M.	— 118.75 121.00	— 118.75 121.—	— 118.90 121.15	— 118.55 120.80	— 118.60 120.85	— 118.75 121.—
Zürich 100 helv. fr.	T. O. M.	— 119.75 121.25	— 119.75 121.25	— 119.90 121.40	— 119.55 121.05	— 119.60 121.10	— 119.75 121.25
Brüssel 100 bel- gat	T. O. M.	— 61.75 62.75	— 61.75 62.75	— 61.70 62.70	— 61.60 62.60	— 61.60 62.60	— 61.65 62.65
Milaano 100 liirat	T. O. M.	— 30.25 30.75	— 30.25 30.75	— 30.20 30.70	— 30.10 30.60	— 30.— 30.50	— 30.05 30.55
Praha 100 tšehh. kr.	T. O. M.	— 15.25 15.55	— 15.25 15.55	— 15.25 15.55	— 15.20 15.50	— 15.25 15.55	— 15.25 15.55
Viin 100 austr. sh.	T. O. M.	— 69.15 70.55	— 69.15 70.55	— 69.15 70.55	— 69.15 70.55	— 69.15 70.55	— 69.15 70.55
Budapest 100 pen- got	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Varssav 100 slotti	T. O. M.	— 69.30 70.30	— 69.15 70.15	— 69.30 70.30	— 69.15 70.15	— 69.15 70.15	— 69.15 70.15
Kaunas 100 litti	T. O. M.	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65	— 61.35 62.25	— 61.35 62.25	— 61.40 62.30
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Danzig 100 guld- nat	T. O. M.	— 69.30 70.30	— 69.40 70.40	— 69.40 70.40	— 69.25 70.25	— 69.20 70.20	— 69.30 70.30

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda.

Vastutav toimetaja H. Anto.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükkkoda, Pikk tän. 2. 1935.